

**Stockholms
stad**

Aspuddens förskolor

Tjänsteutlåtande
Dnr: HÅ 2023/643

Handläggare
Razieh Zeinoddin
Telefon: 08-508 22 020

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2024-03-21

Verksamhetsberättelse 2023 Aspuddens förskolor

Aspuddens förskolor

start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	4
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	4
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	4
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	8
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	12
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	16
Uppföljning av ekonomi	18
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget	18
Investeringar	18
Medel för lokaländamål	18
Övrigt	18
Systematiskt kvalitetsarbete	18
Redovisning av synpunkter och klagomål	18
Övrigt	19

Sammanfattande analys

Enhetens arbete utifrån årets verksamhetsplan har löpt på som förväntat. I centrum för enhetens pedagogiska utvecklingsarbete under året har fördjupningen av Skolverkets modul "Specialpedagogik i förskolans praktik" legat och vi kan se att kunskapsnivån bland medarbetarna har ökat vilket varit väldigt gynnsamt för barngrupperna.

Huvudsaklig utmaning för enheten har varit ett drastiskt utökat antal barn i behov av särskilt stöd, vilket påverkat såväl arbetsmiljön för barn och vuxna samt enhetens ekonomi. Enhetens budget har vidare påverkats negativt av det ogynnsamma ekonomiska omvärldsläget.

Kvalitet- och utvecklingsarbete

Arbetet med att integrera de, för enheten, nya förskolorna Solstrålen och Instrumentet, i enheten, har fortsatt under hela året och likvärdigheten inom enheten ökat. Bland annat har båda förskolorna blivit en del av enhetens pedagogiska förskolläraryrforum och barnskötarnätverk och således fått samma fördjupade kunskaper som erbjudits övriga förskolors pedagoger.

Som ett led i ovan beskrivna, men också som ett led i förbättrad arbetsmiljö för såväl barn som vuxna, har en revidering av enhetens introduktionsmodell med tillhörande material gjorts under våren. I början av året var ambitionen att ta fram ett enhetligt introduktionsmaterial, men under arbetets gång har beslut fattats om en förändrad introduktionsmodell som bl.a. innebär en längre introduktionsprocess för barn och vårdnadshavare, samt ett begränsat antal barn som introduceras samtidigt. Under många år har vi arbetat med den s.k. "tredagarsmodellen" (även om på lite olika sätt) och inte sällan har väldigt många barn introducerats samtidigt i bl.a. augusti månad. I syfte att öka förutsättningarna för en mer hållbar introduktion för såväl barn som vuxna och därmed en förbättrad möjlighet till grundläggande trygghet för alla inblandade, har Aspuddens förskolor implementerat en ny (-gammal) introduktionsmodell sedan augusti 2023. En ordentlig uppföljning och utvärdering av hur effekterna av den nya introduktionsmodellen blivit kommer att göras av samtliga arbetslag i januari 2024.

Seminarieveckan som var inplanerad till juni månad kunde ej genomföras. Istället har frukostseminarium anordnats vid tre tillfällen under hösten. Deltagandet under seminarierna har varit väldigt lågt p.g.a. bl.a. frånvaro. Under 2024 kommer denna form av kollegialt lärande att pausas i syfte att se över om andra former för kollegialt lärande.

På många förskolor har fördjupningsarbete kring Brottsoffermyndighetens handledningsmaterial "Jag vill veta" satts igång; en handledning som syftar till att öka kunskaperna kring hur vi i förskolan kan uppmärksamma barn som lever i någon form av utsatthet. Ett utökat antal orosanmälningar har blivit ett direkt resultat av arbetet. Vi ser att stora behov finns att fortsätta arbeta med området och kommer därför fortsätta även under 2024.

Arbetet med trygga barngrupper och hållbart medarbetarskap pågår för fullt i.o.m. framtagandet av den, ovan beskrivna, nya introduktionsmodellen. Beslut har även fattats om att senarelägga starten av höstens pedagogiska forum och nätverk till slutet av

september/början av oktober för att på så sätt möjliggöra för medarbetarna att fokusera på att skapa trygga barngrupper. Beslutet om senareläggning av nätverk har upplevts som positivt utifrån ett arbetsmiljöperspektiv.

Kompetensutveckling

Under året har enhetens pedagoger erbjudits kompetensutveckling inom Skolverkets specialpedagogiska kompetensutvecklingsmoduler. Ett flertal pedagoger har gått på de olika fortbildningskurser som stadsdelens resursenhet har erbjudit. Tre av enhetens barnskötare läser till förskollärare och en av enhetens utbildade barnskötare går barnskötarutbildning. Under våren gick två av enhetens medarbetare på språkutvecklande kurs på Hermods.

Agenda 2030

Förskolans verksamhet berörs av nästan samtliga av Agenda 2030:s olika målområden. Vi arbetar dels aktivt med barnen med alltifrån miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet direkt med barnen och dels med samma frågor när det gäller personal, organisation och struktur.

Arbetet med barns rättigheter pågår ständigt inom vår verksamhet och hur Aspuddens förskolor arbetar specifikt med Barnkonventionen står beskrivet under för frågan avsedd aktivitet.

Processen för arbetet med verksamhetsberättelsen

Verksamhetsberättelsen har tagits fram av enhetens ledningsgrupp och kommer att skickas ut och gås igenom under januari månads APT.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

— Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	39,2 %	2,7 %	36,5 %	43,4 %	33 %	33 %	VB 2023
Analys Enhetsen har en mycket god andel förskollärare. Samtliga grupper har minst en förskollärare och i tre grupper har vi två förskollärare.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal barn per grupp	17,5 barn/avd.			17,6 barn/avd.	15	15	VB 2023
Analys Under hösten har vi haft ett kraftigt utökat antal barn i behov av särskilt stöd i många grupper och med dem ett utökat antal resurspedagoger. I många av de grupper vi har en extra resursperson har vi ett extra barn i gruppen. Detta är anledningen till varför vi har fler barn per grupp under hösten i relation till våren.							
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,02 st			5,3 st	4,9	4,9	VB 2023
Analys Enheten har 5 yngre barn per pedagog och 6-7 äldre barn per pedagog. I vissa grupper har vi resurstöd varpå antalet barn per pedagog blir lägre. Personaltätheten är avhängig den ekonomiska tilldelningen.							
  Förskollärartäthet	15,7 st				15,5 st	15,5	VB 2023

Nämndmål: Alla barn i förskolan stimuleras och lär utifrån sina förmågor i en utbildning med likvärdig och tillgänglig lärmiljö

— Ingen

Beskrivning

Målet nås genom att utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö skapar tillsammans förutsättningar för barns lärande och utveckling. Språkutvecklande arbete ligger som ett raster över hela utbildningen. Rektor leder och samordnar det pedagogiska arbetet och organiserar de strukturella förutsättningarna för utbildningen. Förskolläraren ansvarar för att undervisning bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Arbetslaget genomför utbildningen utifrån sina respektive uppdrag.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära
- Ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utforma och genomföra kompetenshöjande insatser för förskollärare och arbetslag i pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget.	2023-01-01	2025-06-01	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utreda hur arbetet med läroplansmålen under hela förskoleperioden kan utvecklas.	2023-01-01	2023-12-31	
✓ Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla sina läsmiljöer och lärmiljöer med fokus på drama, musik, berättande och skapande.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Arbetet har vidareutvecklats inom ramen för enhetens pedagogiska utvecklingsforum.			

Enhetsmål: *Alla barn inom Aspuddens förskolor möts av en inkluderande utbildning som främjar varje barns kommunikativa och språkliga utveckling*

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Aspuddens förskolors pedagoger har fördjupad kunskap om pedagogiska relationer i syfte att öka förutsättningarna för alla barn att göra sig förstådda och kunna förstå i förskolan.

- Aspuddens förskolors barn och familjer välkomnas som nya eller välkomnas tillbaka efter sommaren med hjälp av delaktighet i en introduktions- och kompisbok.

Analys

- Kompetensutvecklingsarbetet inom ramen för Skolverkets modul Specialpedagogik i förskolans praktik har genomförts enligt plan. Dessutom har vi kunnat gå vidare i arbetet med Skolverkets moduler och börjat fördjupa oss i den modul som kallas Tillgänglig förskola. Förskolorna Solstrålen och Instrumentet har under hösten blivit en del av enhetens pedagogiska forum och nätverk och således fått tillgång till den fördjupade kunskap som Skolverksmodulerna inneburit.

- Introduktions- och kompisboksarbetet har resulterat i en rad olika projektarbeten på många förskolor. Bland annat har flera projekt kommit att vidareutvecklas inom ramen för barns identitetsutveckling och mynnat ut i fördjupade arbeten kring barnkonventionen. En stor del av dessa finns, sedan mitten av november, utställda i Aspuddens bibliotek.

Nämndmål: *Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden i en inkluderande utbildning*

— Ingen

Beskrivning

Målet nås genom att förskolans arbete med normer och värden präglas av barnkonventionens intentioner i en inkluderande utbildning för alla barn. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för alla barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Utbildningen är trygg och säker, riktlinjerna i Säker förskola, där arbetet med Aktiva

åtgärder är en del, är vägledande i det arbetet. Rektor säkerställer att alla barn får det stöd de behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans uppdrag. Undervisningen kännetecknas av lek, språk samt hållbar utveckling, där barnens förmågor och intressen tas tillvara i undervisningens utformning.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Självständighet och tillit till sin egen förmåga
- Förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen fortsätta utvecklingsarbetet av övergångar från förskola till grundskola i samverkan med utbildningsnämnden.	2023-01-01	2023-12-31	
✓ Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen genomföra en behovskartläggning avseende barn i behov av särskilt stöd i syfte att identifiera utvecklings- och stödbehov hos enheterna.	2023-01-01	2023-08-31	
✓ Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla förskolans lärmiljöer som en del i det förebyggande och inkluderande arbetet.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Arbetet har vidareutvecklas inom ramen för enhetens pedagogiska utvecklingsforum.			

Enhetsmål: *Alla barn inom Aspuddens förskolor erbjuds en trygg, tillgänglig och inkluderande utbildning*

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Aspuddens förskolors pedagoger har fördjupade kunskaper om inkluderande undervisning och arbetssätt i syfte att främja alla barns sociala och kunskapsmässiga utveckling.
- Aspuddens förskolors pedagoger har fördjupad kunskap om pedagogiska relationer i syfte att ge alla barn emotionellt, socialt och kognitivt stöd.

Analys

- Kompetensutvecklingsarbetet inom ramen för Skolverkets modul Specialpedagogik i förskolans praktik har genomförts enligt plan. Dessutom har vi kunnat gå vidare i arbetet med Skolverkets moduler och börjat fördjupa oss i den modul som kallas Tillgänglig förskola.

Förskolorna Solstrålen och Instrumentet har under hösten blivit en del av enhetens pedagogiska forum och nätverk och således fått tillgång till den fördjupade kunskap som Skolverksmodulerna inneburit.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

— Ingen

Nämndmål: Invånarna har tillgång till ett rikt utbud av kultur, fritidsaktiviteter och föreningsliv

— Ingen

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämndens enheter integrerar kultur i verksamhetens vardagliga arbete. Särskilda medel finns avsatt för detta. Tillgång till kultur spelar en viktig roll för barn och unga som skapar sin identitet. De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer. Förskolan är därför en given mötesplats som kan ge lika möjligheter till deltagande och skapande i enlighet med Stockholm stads kulturstrategiska program. Kulturpengen till förskolan samt stöd i hur arbetet med kultur kan utformas och utvecklas ökar förutsättningarna för att lyckas med intentionen.

Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Barnen i förskolan har ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Unga får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna ett brett utbud av kulturaktiviteter som riktar sig och är tillgängliga för alla. Fritidsgårdarna samarbetar med lokalt civilsamhälle och andra fritidsgårdar för att tillsammans erbjuda ett brett verksamhetsutbud.

Lokala föreningar har möjlighet att söka verksamhetsbidrag och bidrar på det sättet att utveckla kultur- och fritidsverksamheter i stadsdelsområdet.

Förvaltningen initierar samarbeten som utvecklar och stärker nätverk till och mellan föreningar och deras verksamheter. Bland annat planeras kulturprojekt som i samverkan med föreningar, förskolor, skolor, fritidsaktiviteter bjuder in till samverkan, synliggör aktörerna och stimulerar till samarbete.

Ett utvecklingsarbete pågår för att bygga kontaktytor och samarbeten mellan olika föreningar och verksamheter. Syftet är att utveckla och bredda deltagandet, nå nya målgrupper, öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.

Vid bidragsgivning till föreningar samordnas regler och arbetssätt med stadens andra bidragsgivare för en effektivare handläggning och bättre service. Arbetet pågår för att tydliggöra och utveckla regler och syfte med bidrag till föreningar samtidigt som en rättssäker process säkerställs och oegentligheter motverkas.

Utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program, utvecklar stadsdelsförvaltningen arbetet med att inventera lokalbestånd och behov av lokaler för kultur, fritid och föreningsliv i stadsdelsområdet. Stadsdelsområdets parker är viktiga mötesplatser som ska erbjuda både aktiviteter och rekreation.

Förväntat resultat

- Kultur- och fritidsaktiviteter planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.
- Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.
- Barn på förskola och unga i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.
- De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, träffpunkter och genom sina organisationer.
- Boende i stadsdelsnämndens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.
- Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet. samarbete med föreningar och nätverks mellan föreningar och verksamheter utvecklas.

Enhetsmål: Alla barn inom Aspuddens förskolor har tillgång till Aspuddens bibliotek inom ramen för förskolornas utbildning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Alla barn inom Aspuddens förskolor erbjuds möjligheten att delta i två utställningar på Aspuddens bibliotek.
- Alla barn inom Aspuddens förskolor erbjuds möjligheten att ta del av Aspuddens biblioteks förskoleprogram.

Analys

- Den första utställningen på Aspuddens bibliotek genomfördes under slutet av våren och blev mycket uppskattad av såväl barnen, deras familjer och av stadsbibliotekets personal.

Den andra utställningen, med fokus på barnens arbete med barnkonventionen, pågår sedan mitten av november och fram till och med början av januari månad.

- De flesta grupper inom Aspuddens förskolor har varit aktiva besökare av Aspuddens bibliotek och gått på olika evenemang som erbjudits via bibliotekets förskoleprogram.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

— Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider					1,4 kg CO2 per kg livsmede 	1,6 kg CO2 per kg livsmede 	2023

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med en minimal klimatpåverkan

— Ingen

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden arbetar utifrån stadens klimathandlingsplan samt miljöprogrammet i sitt miljö- och klimatarbete. Stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan sträcker sig fram till slutet av 2023. Stadsdelsnämnden tar med sin handlingsplan ett krafttag vad gäller miljö- och klimatfrågorna, och växlar nu upp arbetet ytterligare i och med skärpta miljö- och klimatmål.

Stadsdelsnämnden arbetar med att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan, och tar fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. De två metoder som främst används är investeringar i utsläppsminskande utrustning och beteendeförändringar.

Klimatinvesteringsmedel söks för de projekt där investering i utsläppsminskande åtgärder inom stadsmiljöverksamhet eller verksamhetslokaler ses som den bästa lösningen. För att åstadkomma beteendeförändringar satsar nämnden på kompetenshöjande insatser i form av bland annat utbildningar i energieffektivt beteende i storkök och hållbara kontor, samt utvecklad intern samverkan om miljö- och klimatfrågor.

När upphandlingen av ny parkentreprenad görs under 2023 ska tydliga miljökrav ställas för att minska nämndens indirekta klimatpåverkan.

Verksamheter som köper in livsmedel ska genom ökad medvetenhet minska livsmedels negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska stadsdelsnämnden få ner sina utsläpp från livsmedel ytterligare under 2023. Livsmedelsinköp

är stadsdelsnämndens största källa av växthusgaser.

Stadsdelsnämnden kommer att utveckla former för att inkludera civilsamhälle och näringsliv i klimatarbetet i större utsträckning. En del i detta är att arbeta med utökad medborgardialog.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden har slutfört samtliga aktiviteter i den lokala miljö- och klimathandlingsplanen.
- Klimatpåverkan från konsumtion har minskat, stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation och klimatanpassningsåtgärder har vidtagits.
- Avfall som uppstår tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin och matavfall sorteras i alla lokaler där det är möjligt.
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning har minskat med en fjärdedel av mandatperiodens mål om en 10 procentig minskning.
- Användningen av plast och engångsartiklar har minskat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämnden ska fortsatt bidra med kunskap till förskolornas kokkar om livsmedels påverkan på klimatet och biologisk mångfald.	2022-01-01	2023-12-31	
Analys Alla kokkar har fått utökad kunskap inom området.			
✓ Stadsdelsnämndens medarbetare som arbetar i tillagningskök eller mottagningskök ska gå e-utbildningen om energieffektivt beteende i storkök	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Samtliga kokkar har gått utbildningen.			

Enhetsmål: *Enheten arbetar för att stadsdelsnämnden är en fossilbränslefri organisation med minimal klimatpåverkan*

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Genom enhetens utökade möjligheter till egna odlingar, erbjuds förskolornas barn möjlighet att odla och bidra till hållbar utveckling.
- Barnens mat innehåller minst 55 % ekologiska, svenskproducerade produkter.

Analys

- Enhetens nya odlingar har skapats och använts av såväl barn som pedagoger. Grönsaker från odlingarna har bland annat tillretts av kocken på enhetens sommarförskola.
- Enheten har inte riktigt nått upp till målet om andel ekologiska, svenskproducerade produkter. Den svåra ekonomiska situationen och detta särskilt kopplat till livsmedel innebär svårigheter att uppnå målet om hög andel ekologiska livsmedel.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
— Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning					88	88 %	2023
— Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel					70 %	70 %	2023

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bidrar till en god livsmiljö och har giftfria verksamheter

— Ingen

Beskrivning

Målet nås genom att arbeta systematiskt med verktygen Chemsoft och Byggvarubedömningen. Under 2023 ska arbetet med de båda verktygen utvecklas, i syfte att vässa arbetet.

Vidare nås målet genom att växla upp arbetet med skadlig påverkan från livsmedelsinköp. Stadsdelsnämnden ska undersöka orsaker till att nämnden historiskt sett haft svårt att nå målen för ekologiska livsmedel, samt se över möjliga lösningar för bättre måluppfyllelse framöver. Till detta hör också arbetet med att utveckla strategier för miljö- och klimatsmarta inköp av livsmedel inom äldreomsorg och social omsorg - där förskoleavdelningens lyckosamma arbete under de senaste åren fungerar som modell.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Stadsdelsnämnden har en plan som följs för att bygg- och anläggningsprojekt följer kraven i Byggvarubedömningen.
- Det finns ett systematiskt arbete för att öka andelen inköpta ekologiska livsmedel och animalier som har krav på djurskydd samt restriktiv antibiotikaanvändning ökar inom stadsdelsnämndens alla verksamheter som köper in livsmedel.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2022-01-01	2023-12-31	
Analys Aspuddens förskolor har erhållit medel för det fortsatta arbetet med utbyte av större möbler såsom soffor, madrasser, mattor etc. och har använt medlen på bästa vis. Vid samtliga nyinköp säkerställs vidare att produkterna är kemikaliesmarta.			

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

— Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

— Ingen

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom tilldelad ekonomisk ram

— Ingen

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Nämndens lokalförsörjningsplan tas fram i samband med Underlag för budget 2024-2026. I lokalförsörjningsplanen slås nämndens långsiktiga arbete med lokaler fast, i syfte att tillgodose verksamheternas krav på ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Inriktningen framåt är att hyra lokaler av stadens fastighetsägande bolag. Under 2023 kommer nämnden att öppna en ny förskola om sex avdelningar i kvarteret Zachrisberg nära Årstabergets pendeltågsstation.

Förväntat resultat

- Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.
- Stadsdelsnämnden hyr lokaler som är ändamålsenliga och kostnadseffektiva

Enhetsmål: Enheten bedriver verksamheten inom sin ekonomiska ram

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

En budget i balans.

Analys

Den ekonomiska prognosen har varit svårare att förutspå i år jämfört med tidigare år. Detta handlar om den höga inflationen och de ständigt ökande kostnaderna (bl.a. livsmedel), om de förväntade höga lönepåslagen utifrån framförhandlat riktmärke, ett fortsatt ostadigt antal inskrivna barn, ett kraftigt utökat antal barn i behov av särskilt stöd, samt en mycket svår vikariesituation som bl.a. är en följd av förändrade LAS-regler. Tack vare enhetens fond kommer enhetens budget, trots allt, vara i balans vid årets slut.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Arsmål	KF:s årsmål	Period
— Sjukfrånvaro 					9 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023
— Sjukfrånvaro dag 1-14 					3,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

— Ingen

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet att ha fokus inom områdena; anställningar, arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap.

Goda och trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. Rekryteringsprocessen säkerställer att rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med verksamhetens kompetensförsörjningsplan och bemanningsstrategi.

Systematiskt arbete inom arbetsmiljöområdet är ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. En god arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap ska säkerställas genom balans mellan uppdrag och resurser, samt ett rimligt antal medarbetare per chef. För skyddsombud och chefer hålls

gemensam utbildning i grundläggande systematiskt arbetsmiljöarbete regelbundet.

Att arbeta främjande och förebyggande med friskfaktorer för att sänka sjukfrånvaron och skapa en god social och organisatorisk arbetsmiljö är prioriterat. Friskvård är en viktig del inom arbetsmiljöarbetet för att skapa förutsättningar för medarbetare att må bra. Som personalförmån kan medarbetare i stadsdelsnämnden ta ut friskvård på arbetstid när arbetet och verksamheten så tillåter. Förvaltningen arbetar systematiskt med kort- och långtidsfrånvaro enligt den rehabiliteringsprocess som är gemensam för staden.

Under perioden augusti – november utför alla enheter arbetsmiljöronder som även inkluderar ett avsnitt rörande årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Resultatet av den årliga uppföljningen summeras på avdelnings- respektive nämndnivå och följs upp i samverkansgrupper tillika arbetsmiljökommittéer. Resultatet analyseras och eventuella åtgärder som är gemensamma för en stor del av stadsdelsnämnden samordnas.

Ett aktivt strategiskt kompetensförsörjningsarbete utifrån uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. Varje verksamhet planerar kompetensutvecklingsinsatser och för att bibehålla en kontinuitet i verksamheten och stärka försörjningen av chefer och nyckelkompetenser är det även viktigt med en strategisk successionsplanering. Inom äldreomsorgen kommer den genomförda kartläggningen av formell kompetens ligga till grund för vidare utvecklingsinsatser för att säkerställa kompetensbehovet på kort och lång sikt. Vid rekrytering av chefer är det även viktigt att de fem kompetenserna i stadens chefsprofil är vägledande i rekrytering och urval.

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. Ledarskapet ska vara präglad av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod. Chefer ska stöttas och stärkas i detta för att på bästa sätt kunna leda sin verksamhet och i det uppmuntra medarbetare att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus.

Chefer som är nya i sin chefsroll, genomgår chefsintroduktion för att få en god grund till vad som förväntas i uppdraget kopplat till personalansvar och att vara arbetsgivarföreträdare. Utvecklingsinsatser för chefer kan även ske genom stadens chefsutvecklingsprogram och upphandlade insatser.

Förväntat resultat

- För de anställningar som ingås ska normen vara tillsvidareanställning på heltid.
- Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet.
- Planering av kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål.
- Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden tillsammans med förskoleenheterna ska fortsätta utveckla arbetet med förbättrad arbetssituation för	2022-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
förskollärare och barnskötare inom ramen för det ordinarie arbetsmiljöarbetet.			
<p>Analys</p> <p>Inom Aspuddens förskolor arbetar vi väldigt aktivt med arbetsmiljöarbetet på alla förskolor. Nytt för 2023 är vår översyn av vårt introduktionsarbete som vi tänker kommer förbättra arbetsmiljön för såväl vuxna som barn. Effekterna av implementeringen av den nya introduktionsmodellen kommer att följas upp och utvärderas av samtliga arbetslag i januari 2024. De löpande coachande samtal vi erbjuder till medarbetare i behov har spritt sig till fler medarbetare och mycket fin feedback kommer utav dessa.</p>			

Enhetsmål: Enheten är en god arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

- En introduktionsplan för nya medarbetare ska färdigställas.
- Medarbetare som behöver extra stöd erbjuds coachande samtal av närmsta chef.

Analys

- Introduktionsplanen är fortsatt under uppbyggnad, men är ännu inte färdig. Arbetet har bl.a. påverkats av att enhetens rektor kommer att få nya uppdrag vid årsskiftet och att ny rektor behöver involveras i ett bra och hållbart introduktionsarbete för nya medarbetare.
- Ett utökat antal medarbetare har coachande samtal med närmsta chef vilket upplevs som positivt av berörda medarbetare.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

— Ingen

Nämndmål: Stadsdelsnämnden har en hög beredskap i alla verksamheter

— Ingen

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden utför ett genomgripande arbete för att identifiera och analysera viktiga och samhällsviktiga verksamheter och processer. Stadsdelsnämndens kris-, kontinuitets- och beredskapsarbete är samordnat så att de hänger ihop, är effektivt och känt för de som berörs. Kunskapshöjande insatser inom krisberedskap och civilt försvar genomförs i stadsdelsnämndens verksamheter. Arbetet med krisstödsorganisation fortsätter, i syfte att ge stadsdelsområdets invånare stöd vid kriser. Stadsdelsnämnden avsätter resurser för att implementera de lokala tillämpningsanvisningarna för informationssäkerhet. Stadsdelsnämndens beredskap att hantera kriser och samhällsstörningar stärks genom ett systematiskt planeringsarbete samt övning.

De lokala anvisningarna för informationssäkerhet ska implementeras och alla medarbetare ska känna till hur nämnden arbetar med informationssäkerhet och dataskydd. Detta sker bland annat genom att de obligatoriska utbildningarna genomförs för samtliga medarbetare och genom det nätverk av informationssäkerhets- och dataskyddsambassadörer som finns på förvaltningen.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap inför kommande kriser.
- Risk- och sårbarhetsanalysen är genomarbetad, dynamisk och välkänd för relevanta funktioner.
- Samhällsviktiga verksamheter och de verksamheter som är av vikt för dessa har en kontinuitetsplan som är övad.
- Stadsdelsnämnden har tre permanenta trygghetspunkter.
- Nödändig information om dataskydd och informationssäkerhet har nått och är begriplig för samtliga medarbetare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla medarbetare ska genomgå de obligatoriska utbildningarna om dataskydd och informationssäkerhet	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Samtliga medarbetare har gått utbildning på APT.			
 Samtliga chefer ska genomgå utbildningen i informationssäkerhet och dataskydd som är framtagna för målgruppen	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Enhetens chefer har alla gått utbildningen.			
 Samtliga verksamheter ska ta fram en beredskapspärm där rutiner för krishantering ska finnas	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Förskolan har god beredskap, men utvecklingsarbete av förskolornas krispärm kommer att genomföras på övergripande nivå i hela stadsdelen under 2024.			
 Stadsdelsnämndens verksamheter som bedöms vara samhällsviktiga eller är av vikt för dessa ska ha en uppdaterad kontinuitetsplan som är övad	2023-01-01	2023-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Investeringar

Medel för lokaländamål

Övrigt

Systematiskt kvalitetsarbete

Aspuddens förskolor arbetar med systematiskt kvalitetsarbete på olika nivåer och inom olika områden av organisationen/verksamheten. Det största och viktigaste arbetet sker med fokus på det pedagogiska uppdraget och i enlighet med våra styrdokument. Utöver detta har vi centrala förskolläraryrforum för alla förskollärare, lokala förskollärare (som hålls på respektive förskola och leds av biträdande rektorer), barnskötarnätverk samt APT. Det är i huvudsak inom ramen för dessa forum som förbättringsförslag fångas upp, processas och sedan implementeras.

Redovisning av synpunkter och klagomål

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall T1	Utfall T2	Utfall VB	Totalt ack. Utfall	Sammanfattning och planerade åtgärder
Beröm	Antal beröm		20		20 st	
Från vem har klagomål, synpunkt eller avvikelser inkommit?	Annan (t.ex. okänd)					
	Medarbetare/verksamhet inom förvaltningen					
	Närstående (anhörig, god man, etc.)					
	Samverkanspart (ex annan förvaltning, Region Stockholm, Polis)					
	Skolinspektionen					
	Vårdnadshavare			10		10 st
Vad gällde klagomålet, synpunkten eller avvikelsen?	Annat (ange vad i rapporteringsvyn)					
	Bemanning (Kontinuitet, vikarieanskaffning)					
	Bemötande					

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall T1	Utfall T2	Utfall VB	Totalt ack. Utfall	Sammanfattning och planerade åtgärder
	Beslut (missnöje, avsaknad av beslut, ej kommunicerat etc.)		4		4 st	
	Brister i information (utebliven info, obegriplig info, etc.)					
	Brister i rutiner/utförande av insats eller verksamhet					
	Fråga/idé					
	Fysisk inne- eller utemiljö (ej städad, avsaknad av material etc.)					
	Hantering av personuppgifter					
	Kompetens					
	Kränkande behandling					
	Mat och måltider					
	Teknik, verksamhetssystem och IT-relaterade frågor					
	Tillgänglighet (öppettider, telefontider, fysisk miljö)		6		6 st	
	Utebliven/försenad insats eller aktivitet					
Återkoppling	Antal klagomål där återkoppling har lämnats		10		10 st	
Åtgärder	Antal klagomål där åtgärder vidtagits		0		0 st	

Övrigt

Synpunkter och klagomål

De klagomål och synpunkter som inkommit har dels handlat om de tillfällen ledningen tvingats skicka ut vädjan om tidigare hämtning och/eller hemmahållande av barn till de som har möjlighet och dels om det utökade samarbete som kom att ske med Hägerstensåsens förskolor sommaren 2023. Klagomålen och synpunkterna har bemötts via mail eller telefon samt via förklarande informationsbrev från avdelningschef för förskola.